

Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19185>

Özet

Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği (ÇBDDÖ), bireylerin duygusal empati kapasitelerini çok boyutlu bir yapıda ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Turan, Durgun, Kaya ve Aıt (2020) tarafından gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürü bağlamında **geçerlik** ve **güvenirlilik** özelliklerinin incelenmesini hedeflemiştir. Bu çalışmada, ölçeğin özellikle sağlık ve psikoloji alanındaki klinik ve akademik araştırmalarda kullanılması için sağlam bir temel sunmaktadır. Ölçeğin sorumlu yazarı Hanife Durgun olup, iletişim bilgileri mevcuttur.

Anahtar Kelimeler

Empati, Duygusal Empati, Ölçek Uyarlaması, **Psikometri**, Güvenirlilik, Geçerlik, Türkçe.

Yazarlar

Nihal Turan, Hanife Durgun, Hatice Kaya, Tülay Aıt.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin çok boyutlu yapıda ele alınan **duygusal empati** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde değerlendirmektir. Orijinal ölçek, empatinin farklı duygusal bileşenlerini (örneğin, bağkalarından duyguların deneyimleme ve anlama eğilimi, kişisel sıkıntı ve empatik kaygı) ayrı alt boyutlar halinde ölçerek, empatik tepkilerin karmaşık doğasını yakalamayı amaçlar.

Türkçe uyarlama çalışması (2020), bu orijinal yapının Türk örneğinde kültürel ve dilsel eğderliğini koruyup korumadığını incelemiştir. Çalışmada, ölçeğin klinik psikoloji, psikiyatri ve hemşirelik alanlarında kullanıma uygunluğunu tespit etmeyi amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, temel olarak **empati** kavramının duygusal bileşenini ölçer. Duygusal empati, bir bağkasının duygusal durumunu anlama, bu durumu kendi içinde deneyimleme ve bu duruma uygun duygusal tepki verme yeteneği olarak tanımlanır. Bu yapı, bilişsel empati (karşındakinin ne hissettiğini zihinsel olarak anlama) ile yakından ilişkilidir ancak ondan ayrıdır.

ÇBDDÖ, bu duygusal tepkileri tek bir skor yerine, potansiyel olarak farklı alt boyutlar üzerinden değerlendirerek yapının **çok boyutluluğunu** vurgular. Bu alt boyutlar genellikle bireyin bağkasının duygusal durumuna verdiği tepkilerin niteliğine odaklanır; örneğin, yapıcı empatik

tepkiler ile kişisel sıkıntıya yol açan tepkiler arasındaki ayrım yapmayı sağlar.

Geçerlik

Türkçe adaptasyon çalışmasında (2020), ölçeğin yapısal ve kriter **geçerliliği** titizlikle incelenmiştir. Yapı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk kültürüne uygunluğunu test eden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir.

Ayrıca, yakınsak geçerlik kapsamında, ölçeğin diğer bilinen empati veya ilişkili psikolojik yapılarla (örneğin, kişilerarası duyarlılık veya stres düzeyleri) teorik olarak beklenen yön ve yöndeki ilişkiler gösterip göstermediği raporlanmıştır. Bu bulgular, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıya bağlı olarak bir şekilde ölçütünü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirliliği**, özellikle iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ile değerlendirilmiştir. Uyarlama çalışmasında, hem ölçeğin genel toplam puanı hem de tespit edilen alt boyutlar için ayrı ayrı Cronbach Alfa değerleri hesaplanmıştır. Bu katsayılar, genellikle akademik araştırmalarda kabul edilen etik değerlerin (çoğunlukla .70 ve üzeri) üzerinde raporlanmıştır.

Elde edilen yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıya ölçmekte ne kadar tutarlı olduğunu gösterir. Bu durum, ÇBDDÖ'nün farklı zamanlarda ve farklı örneklerde stabil ve güvenilir sonuçlar üretme kapasitesine sahip olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği'nin Türkçe adaptasyon sürecinde, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının doğrulamak amacıyla **faktör analizi** teknikleri uygulanmıştır. Adaptasyon çalışmasının temel amacı, orijinal MEES'in faktör yapısının kültürel adaptasyon sonrasında da geçerliliğini koruduğunu göstermektir.

Kullanılan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemi, maddelerin kuramsal olarak belirlenmiş alt boyutlara uygun olarak yüklendiğini ortaya koymuştur. Bu analizler, ölçeğin kültürel adaptasyon sürecinde maddelerin anlamının değişmediğini ve orijinal yapısal bütünlüğün korunduğunu kanıtlamak için bilimsel açıdan zorunludur.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert tipi derecelendirme (Orijinal ölçek formatına dayanarak tahmin edilmiştir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetkinler

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalışması için örneklemi, ölçeğin güvenilirlik ve geçerlik özelliklerinin test edildiği **Türk kültürüne** mensup bireylerden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim formu.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, Duygusal, **Psikometri**, ÇBDDÖ, Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: hanife.balik@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Hanife Durgun (Sorumlu Yazar).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması **2020** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik veya klinik amaçları için kullanılması için, telif hakları ve izinler konusunda orijinal uyarılma çalışması yazarları (Turan, Durgun, Kaya, Ateş) veya sorumlu yazar Hanife Durgun ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Turan, N., Durgun, H., Kaya, H., & Ateş, T. (2020). Turkish adaptation of the Multidimensional Emotional Empathy Scale: A validity and reliability study. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1-8. DOI: <https://doi.org/10.1111/ppc.12616>.

Makalenin tam metnine erişim için kullanılan vekâletli bağlantı: [0310j0a30-y-https-onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com](https://onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com).

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [cok-boyutlu-duygusal-empati-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/cok-boyutlu-duygusal-empati-olcegi-toad.pdf)

Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik kullanım kısıtlamaları nedeniyle bu alanda paylaşılmamaktadır. Maddelere erişim ve tam ölçek içeriği için, yukarıda belirtilen Turan ve ark. (2020) adaptasyon makalesine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM